

TARTU ÜLIKOOLI RAAMATUKOGU

Fond 113

SÄREV, ANTS

Inventarimistu

U. 1910-1990

Sissejuhatus

Säre, Ants (a-ni 1935 Hans) (14. apr. 1902-9. juuli 1983), matemaatik, Tallinna Tehnikaülikooli õppejõud

Ants Säre sündis 14. aprillil 1902. a. Viljandimaal Heimtali (Rimmu) vallas Luha talus talupoja perekonnas 4-nda pojana. Tema koolipõlv möödus Kantreküla ministeeriumikoolis (1912-1914), Viljandi Kõrgemas Algkoolis (1914-1919) ja Viljandi Maakonna Realgümnaasiumis (1919-1922). Gümnaasiumi küpsuseksamid sooritas A. Säre eksternina Tartus 1922. a. Sama aasta septembris sai temast Tartu ülikooli matemaatika-loodusteaduskonna tudeng. 1924. a. astus ta EÜS Veljesto liikmeks, kuuludes sinna vilistlasena kuni 1940. aastani. Ülikoolis huvitus Ants Säre matemaatilise analüüsist, teoreetilisest füüsikast ning matemaatika ja füüsikaga seotud filosoofilistest probleemidest. 1926. a. asutati Akadeemiline Matemaatika Selts, mille juhatuse esimesse koosseisu kuulus ka Ants Säre. Ülikooli lõpetamisel 1927. a. võimaldati A. Säreil veel poolteist aastat magistritööd kirjutada. 1929. a. veebruaris tunnistas Tartu Ülikool valminud töö pealkirjaga *Täiendusi meromorfsete funktsioonide teooriale* magistrikraadi vääriliseks. 1929. a. septembrist kuni 1931. a. juulini töötas Ants Säre teadusliku stipendiaadina Sorbonne'i ülikoolis Pariisis. Tema põhiliseks töökohaks oli ülikooli juures asuv Henri Poincaré Instituut. A. Säre täiendas end P. Montel'i juures funktsionaalteoorias ja M. Fréchet' juures integraalvõrrandite ning tõenäosusteooria alal.

Pärast Pariisist naasmist siirdus A. Säre Viljandimaale oma kodutallu, kus ta pühendus teaduslikule uurimistööle.

1935. a. astus Ants Säre riigiteenistusse, alguses sotsiaalkindlustuse inspektorina, hiljem Sotsiaalministeeriumi töökaitse ja sotsiaalkindlustuse osakonna aktuaarina. 1940. a. sai ta inspektor-statistiku koha Töö Rahvakomissariaadis. 1. dets. 1940 määrati A. Säre Tallinna Tehnikaülikooli juurde majandusteaduskonna matemaatika kateedri dotsendi kohale. Aastatel 1941-42 oli ta adjunkt-professor ja 1942-44 õppeülesande täitja sõjaaegses Tallinna Tehnikaülikoolis. 1944. a. sai Ants Säre tollase Tallinna Polütehnilise Instituudi matemaatika kateedri dotsendiks. 1953-63 oli ta matemaatika kateedri juhataja kohusetäitja ja edasi kuni 1966. aastani kateedrijuhataja. Siitpeale kuni pensionile siirdumiseni 1975./76. õ. a. töötas A. Säre kateedris dotsendi kohal. Lisaks korralisele õppetööle juhendas ta aspirante ja ÜTÜ töid, kuulus kandidaadi miinimumeksami komisjonidesse, oponeeris väitekirju, retsenseeris ja toimetas õppematerjale. Ants Säre kuulus ENSV TA Küberneetika Instituudi teadusnõukogusse. A. Säre ei olnud ainult matemaatik, tal oli laialdane huvi ka füüsika, mehaanika ja filosoofia vastu. Kolleegide silmis oli A. Säre eelkõige entsüklopeediliste teadmistega oma ala meister ja erudiit. 1946. a. autasustati teda medaliga *За доблестный и самоотверженный труд в период Великой отечественной войны* ning kahe ENSV Kõrg- ja Keskerihariduse Ministeeriumi aukirjaga.

Ants Säre suri 9. juulil 1983. a. ägeda insuldi tagajärjel, tema põrm puhkab Tallinna Pärnamäe kalmistul.

Ants Säre vi arhiivimaterjalid andis TÜ Raamatukogule üle TTÜ matemaatika kateedri dotsent Andi Kivinukk 1990. a. (tulmed 1990:3; 1990:6 ja 1990:9).

SISUKORD

I	Biograafilised materjalid, materjalid õpingute kohta, teadustööde nimestikud	1
II	Kirjavahetus	
	1. Veljestolaste kirjad Ants Särevile	2
	2. Teiste isikute kirjad Ants Särevile	5
	3. Kutse ja nimekaardid	6
III	Fotod	7

**I Biograafilised materjalid, materjalid õpingute kohta,
teadustööde nimestikud**

- 1 Ants Särevi elulookirjeldused; TPI matemaatika kateedri voldik
lektorite ja õppejõudude kohta. Käsi- ja masinakirjas, trükitud.
4. jaan. 1944-14. veebr. 1990
11 l.
Eesti ja vene k.
L. 4-10: Kivinukk, A. *Ants Särev 1902-1983*.
- 2 Ants Särevi diplomid jm õpinguid Tartu ülikoolis kajastavad materjalid.
Käsi- ja masinakirjas, trükitud.
1924-1956
26 l.
Eesti ja vene k.
- 3 Materjalid EÜS Veljesto kohta: liikmete nimestikud, tegevusaruanded,
lepingud, kutsed jm. Käsi- ja masinakirjas, trükitud.
1925-1940
19 l.
Vt ka s. 12.
- 4 Hostinsky, B.
Füüsikaloengute konspektid. Üles kirjutanud Ants Särev
enesetäiendamisel Pariisi ülikoolis. Käsikirjas.
1929-1931
5 l.
Prantsuse k.
- 5 Särev, Ants
Teaduslike tööde nimestikud; selgitused doktoriväitekirja teema ja sisu
kohta. Masinakirjas.
14. dets. 1953-9. jaan. 1955
5 l.
Vene k.

II Kirjavahetus

1. Veljestolaste kirjad Ants Särevile

- 6 Aspel, Aleksander (1908-1975), kirjandusteadlane
2 kirja Ants Särevile. Masina- ja käsikirjas.
7. juuni 1930; 23. märts 1934. Tartu, Petseri
2 l.
L. 1: Teade Gustav Saare surmast.
- 7 Aspel, Helmi, Otsa, Leida
1 kiri Ants Särevile. Masinakirjas.
23. nov. 1931. Tartu
1 l.
- 8 Elango (a-ni 1923 Johanson), Aleksander (1902-2004), pedagoogikateadlane
1 kiri Ants Särevile. Käsikirjas.
19. mai 1930. Viin
2 l.
Vt. ka s. 36, l. 4.
- 9 Erm, Voldemar (1905-1994), kunstiajaloolane
3 kirja ja jõulupostkaart Ants Särevile. Käsikirjas.
21. dets. 1929-4. dets. 1930. Tartu
10 l.
- 10 Grossthal, Alvi, Grossthal, Villiam, pedagoog
1 kiri Ants Särevile. Käsikirjas.
29. mai 1935. Tartu
2 l.
- 11 Kadak, Evald, pedagoog
1 kiri Ants Särevile. Käsikirjas.
1. juuni 1935. Tartu
1 l.

Säiliku nr.	Kirje
12	Kangilaski, Jaan (1900-1940), <i>stud. rer.merc.</i> 4 kirja ja 6 postkaarti Ants Särevile. Käsikirjas. 7. juuli 1925-27. märts 1937. Tartu, Võru 12 l. L. 1-3: Veljesto II suvikonverentsi päevakord ja fondi põhimäärus.
13	Kurvits, A[nna?], <i>stud. phil.</i> 1 kiri Ants Särevile. Käsikirjas. I. a. 1 l.
14	[Köök], Salme 1 kiri Ants Särevile. Käsikirjas. 7. mai 1930. Tartu 1 l.
15	Küng, Aleksander (1906-1969), jurist, noorsoo- ja karskustegelane 1 kiri ja 1 postkaart Ants Särevile. Käsikirjas. 7. okt. 1929; 4. apr. 1935. Tartu, Tallinn 2 l.
16	Lepik, Mart (1900-1971), arhivaar ja kirjandusteadlane 1 kiri ja 1 postkaart Ants Särevile. Käsi- ja masinakirjas. 8. mai 1929; 15. märts 1930. Riia, Tartu 2 l.
17	Liiv, Otto (1905-1942), ajaloolane, arhivist 1 kiri Ants Särevile. Käsikirjas. 31. märts 1927 1 l. Alla kirjut.: Otu Liiv.
18	Lüüs (Lyys), Hele (s. 1913), <i>stud. phil.</i> 1 kiri Ants Särevile. Käsikirjas. 16. okt. 1934. Tartu 1 l.
19	Moora, Harri (1900-1968), arheoloog 3 kirja Ants Särevile. Käsikirjas. 3. mai 1938-23. dets. 1939. [Tartu] 3 l.

Säiliku nr.	Kirje
20	Mägiste (a-ni 1922 Mälson), Julius (1900-1978), keeleteadlane 1 kiri Ants Särevile. Käsikirjas. 5. mai 1935. Tartu 1 l.
21	Nõu, Karl, <i>stud. iur.</i> 1 kiri Ants Särevile. Käsikirjas. 1. dets. 1927. [Porkuni] 1 l.
22	Oissar, Edgar (1899-1977), pedagoog, raamatuteadlane 1 kiri ja 2 postkaarti Ants Särevile. Käsikirjas. 14. okt. 1930-22. märts 1935. Tallinn, Berliin, Göttingen 3 l.
23	Oras, Ants (1900-1982), kirjandusteadlane ja tõlkija 1 kiri Ants Särevile. Käsikirjas. 27. märts 1930. London 1 l.
	Otsa, Leida Vt. s. 7
24	Port, Jaan (1891-1950), botaanik, pedagoog 1 kiri Ants Särevile. Käsikirjas. 8. jaan. 1930. Tartu 1 l.
25	[Puusild], Jaan, <i>stud.rer.oec.</i> 1 kiri Ants Särevile. Käsikirjas. 17. juuni 1930. Tartu 1 l.
26	[Reiman?], Mihkel 1 kiri Ants Särevile. Käsikirjas. 23. nov. 1930. Marseille 2 l. Alla kirjut.: Miku
27	Saar, Gustav (1901-1930), kirjandusteadlane 1 kiri Ants Särevile. Käsikirjas. 2. veebr. 1926. Lustivere 1 l.

Säiliku nr.	Kirje
28	Strandberg, M[arta], <i>stud. phil.</i> 6 kirja ja 2 postkaarti Ants Särevile. Käsikirjas. 26. märts 1927-17. juuli 1929. Tallinn, Paldiski 12 l. Alla kirjut.: Mati
29	Toomse (a-ni 1936 Tooms), Mihkel (1905-1986), keeleteadlane 2 kirja Ants Särevile. Käsikirjas. 25. veebr. 1929; i. a. Tartu, Helsingi 2 l. Alla kirjut.: Mihkel, Mikk
30	Vaga, Voldemar (1899-1999), kunsti- ja arhitektuuriajaloolane, pedagoog 1 kiri Ants Särevile. Käsikirjas. 15. märts 1930. Tartu 1 l.
31	Viidalepp (kuni a-ni 1935 Viidebaum), Richard (1904-1986), rahvaluuleteadlane 2 postkaarti Ants Särevile. Käsikirjas. 17. jaan. 1927; 29. apr. 1927. Tartu 2 l. Alla kirjut.: R. Viidebaum
32	Veljestolaste kollektiivsed kirjad Ants Särevile. 3 kirja ja 4 postkaarti. Käsi- ja masinakirjas. 6. okt. 1929-30. juuni 1938. Tartu, Helsingi, Porkuni 7 l.

2. Teiste isikute kirjad Ants Särevile

33	Aaslava, Siegfried (1899-1957), teoloog, TÜ prof. 2 postkaarti ja 1 nimekaart Ants Särevile. Käsikirjas. 12. märts-20. mai 1931. Heidelberg 3 l. Postkaardid Heidelbergi vaadetega.
34	Laur, H., Raudsepp, Paul 1 postkaart Ants Särevile. Käsikirjas. 27. sept. 1929. Tallinn 1 l.

Säiliku nr.	Kirje
35	Reitav, Karl (1897-1961), klassikal. filoloog 3 kirja Ants Särevile. Käsikirjas. 9. sept. 1930-7. jaan. 1931. Laius-Tähkvere 5 l.
36	Rähni, Johanna 2 nimekaarti teadetega ja 2 postkaarti Ants Särevile. Käsikirjas. 23. juuni-17. aug. 1930. [Pariis], Tallinn, Pärnu 4 l. Postkaartidele alla kirjut.: M. Rähni; l. 4 alla kirjut. ka A. Elango
37	[Saks?], A. 1 kiri Ants Särevile. Käsikirjas. 23. okt. 1930. Grenoble 1 l.
38	Šumahher (Шымахер), M. 1 kiri Ants Särevile. Käsikirjas. 6. juuni 1931 1 l. Vene k.
39	Atribueerimata postkaart Ants Särevile. Käsikirjas. 18. nov. 1922. Viljandi 1 l. Postkaardil vaade Viljandi järvele.

3. Kutsed ja nimekaardid

- 40 Ants Särevi nimekaardid. Trükitud.
3 nimekaarti
- 41 Oswald Kukkur'i, Lina Kutti ja Waldek Ritslaid'i nimekaardid ning Paul Ariste ja Erna Potsepa abiellumisteade. Trükitud.
1928-1939
4 l.
- 42 Ants Särevile saadetud kutsed Tartu Ülikooli 300. a. juubeli tähistamisele.
Trükitud.
30. juuni 1932
2 l.
Nimekaardid vt. ka s. 33, 36.

III Fotod

- 43 Ants Särevi portree ja perekonna foto.
U. 1910
2 fotot
- 44 Ants Särev Viljandi Maakonna Reaalgümnaasiumis.
1919-1922
3 fotot
- 45 EÜS Veljesto grupipildid.
1920. a-d
4 fotot
- 46 Veljestolased väljasõitudel ja muudel üritustel; matusepildid.
1920. a-d
22 fotot
- 47 Ernst Kulli (EÜS) ja Konrad Kihleveldi (Veljesto) portreefotod.
20. märts 1925; 2. juuli 1929
2 fotot
- 48 Ants Särev sõpradega.
1920. a-d
1 foto
- 49 Ants Särev Tallinnas riigiteenistuses.
1930. a-te lõpp
4 fotot

Selles inventarinimistus on 49 säilikut numbritega 1-49.

Fondi korrastas ja nimistu koostas van. raamtukoguhoidja A.Bernotas.

Tartus, 10. veebr. 1993